

MIHAI EMINESCU

Poeme alese



Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

Cuprins

La mormântul lui Aron Pumnul.....	5
De-aș avea.....	6
O călărire în zori.....	7
Din străinătate	11
La Bucovina.....	13
Speranța.....	15
Asta vreau, dragul meu!	17
Misterele nopții	19
Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie	21
La Heliade	23
La o artistă.....	24
Amorul unei marmure.....	26
Junii corupți	28
Amicului F. I.	31
La moartea principelui Știrbey	33
Venere și Madonă	34
Epigonii.....	36
Mortua est!	41
Înger de pază	44
Noaptea.....	45
Egiptul.....	46
Cugetările sărmanului Dionis.....	50
Înger și demon	53
Floare albastră.....	58
Împărat și proletar.....	61
Făt-Frumos din tei.....	69
Melancolie.....	73
Crăiasa din povești.....	75
Lacul.....	77

Dorinta.....	78
Calin	79
Strigoi.....	89
Povestea codrului	101
Povestea teiului.....	104
Singurătate.....	108
Departa sunt de tine.....	110
Pajul Cupidon.....	111
O, rămâi	113
Pe aceeași ulicioară.....	115
De câte ori, iubito.....	117
Rugăciunea unui dac.....	118
Atât de fragedă	120
Sonete.....	122
Freamăt de codru	124
Revedere	126
Foaia veștedă	128
Despărțire.....	130
O, mamă.....	132
Scrisoarea I	133
Scrisoarea II.....	139
Scrisoarea III.....	142
Scrisoarea IV	152
Scrisoarea V.....	157
Mănușa	162
Luceafărul.....	164
Doină	180
S-a dus amorul.....	183
Când amintirile.....	185
Adio	186
Ce e amorul?	188
Pe lângă plopul fără soț.....	190
Și dacă.....	192
Glossă	193
Odă	196
Iubind în taină.....	197
Trecut-au anii.....	198

Veneția	199
Se bate miezul nopții.....	200
Cu mâne zilele-ți adaogi.....	201
Peste vârfuri	203
Somnoroase păsărele.....	204
De-or trece anii.....	205
Lasă-ți lumea.....	206
Te duci.....	209
Din valurile vremii.....	211
Ce te legeni.....	212
La mijloc de codru.....	213
Mai am un singur dor.....	214
De-oi adormi.....	216
Nu voi mormânt bogat	218
Iar când voi fi pământ.....	220
Criticilor mei.....	222
Diana	224
Din noaptea.....	226
Sara pe deal	227
Nu mă înțelegi	228
La steaua.....	229
De ce nu-mi vii	230
Kamadeva	231

La mormântul lui Aron Pumnul

Îmbracă-te în doliu, frumoasă Bucovină,
Cu cipru verde-ncinge antică fruntea ta;
C-acuma din pleiada-ți auroasă și senină
Se stinse un luceafăr, se stinse o lumină,
Se stinse-o dalbă stea!

Metalica, vibrânda a clopotelor jale
Vuiește în cadență și sună întristat;
Căci, ah! geniul mare al deșteptării tale
Pășe, se duse-acuma pe-a nemuririi cale
Și-n urmă-i ne-a lăsat!

Te-ai dus, te-ai dus din lume, o! geniu nalt și mare,
Colò unde te-așteaptă toți îngerii în cor,
Ce-ntoană tainic, dulce a sferelor cântare
Și-ți împletesc ghirlande, cununi mirositoare,
Cununi de albe flori!

Te plânge Bucovina, te plânge-n voce tare,
Te plânge-n tânguire și locul tău natal;
Căci umbra ta măreață în falnica-i zburare
O urmă-ncet cu ochiul în tristă lacrimare
Ce-i simț național!

Urmeze încă-n cale-ți și lacrima duioasă,
Ce junii toți o varsă pe trist mormântul tău,
Urmeze-ți ea prin zboru-ți în cânturi tânguioase,
În cânturi răsunânde, suspine-armonioase,
Colò, în Eliseu!...

De-aș avea...

De-aș avea și eu o floare
Mândră, dulce, răpitoare,
Ca și florile din mai,
Fiice dulce a unui plai,
Plai răsând cu iarbă verde,
Ce se leagănă, se pierde,
Undoind încetișor,
Șoptind șoapte de amor;

De-aș avea o florică
Gingașă și tinerică,
Ca și floarea crinului,
Alb ca neaua sânului,
Amalgam de-o roz-albie
Și de una purpurie,
Cântând vesel și ușor,
Șoptind șoapte de amor;

De-aș avea o porumbiță
Cu chip alb de copiliță,
Copiliță blândișoară
Ca o zi de primăvară,
Cătu-ți ține ziulița
I-aș cânta doina, doinița,
I-aș cânta-o-ncetișor,
Șoptind șoapte de amor.



O călărire în zori

A nopții gigantică umbră ușoară,
Purtată de vânt,
Se-ncovoie tainic, se leagănă, zboară
Din aripi bătând.

Roz-alb-auroră, cu bucle de aur
Sclipinde-n rubin,
Revarsă din ochii-i de lacrimi tezaur
Pe-al florilor sân;

Răspânde suflarea narciselor albe
Balsamu-i divin,
Și Chloris din roze își pune la salbe
Pe fruntea-i de crin;

Iar râul suspină de blânda-i durere
Poetic murmur,
Pe-oglanda-i de unde răsrânge-n tăcere
Fantastic purpur;

Și pasărea cântă suspine-imitândă
Un cântec de-amor,
Ecou-i răspunde cu vocea-i vuindă
La plânsu-i de dor.

Pe câmp se văd două ființe ușoare
Săltânde pe-un cal,



Pe care le-ncinge de flutură-n boare
Subțire voal;

Ca Eol, ce zboară prin valuri și țipă,
Fugarul ușor
Nechează, s-aruncă de spintecă-n pripă
Al negurei flor,

O dalbă fecioară adoarme pe sânul
De-un june frumos,
Astfel cum dormită oftarea, suspinul
În cântul duios;

Iar talia-i naltă, gingașă, subțire
Se mlădie-n vânt,
Și negrele-i bucle ondoală-n zefire,
Sclipesc fluturând.

I-adoarme pe sânul-i, se leagănă-n brațe
În tandre visări;
Pe când ca profume pe blânda ei față
Plutesc sărutări.

Iar aeru-n munte, în vale vibrează
De tainici oftări;
Căci junele astfel din pieptu-i oftează
În dalbe cântări:

„Ah! ascultă, mândruliță,
Drăguliță,
Șoapta-mi blândă de amor,



Să-ți cânt dulce, dulce tainic,
Cântul jalnic
Ce-ți cântam adeseori.

De-ai fi, dragă, zefir dulce,
Care duce
Cu-al său murmur frunze, flori,
Aș fi frunză, aș fi floare,
Aș zburare
Pe-al tău sân gemând de dor;

De-ai fi noapte,-aș fi lumină,
Blândă, lină,
Te-aș cuprinde c-un suspin;
Și în nunta de iubire,
În unire,
Naște-am zorii de rubin;

De-aș fi, mândră, râușorul,
Care dorul
Și-l confie câmpului,
Ți-aș spăla c-o sărutare,
Murmurare,
Crinii albi ai sânului!".

Ca Eol, ce zboară prin valuri și țipă,
Fugarul ușor
Nechează, s-aruncă de spintecă-n pripă
Al negurei fior;

Vergina îl strânge pe-amantu-i mai tare
La sânu-i de crin,



Și fața-și ascunde l-a lui sărutare
În păr ebenin.

Iar Eco își râde de blândeale plângeri,
De junii amanți,
Și râul repetă ca cântul de îngeri
În repede danț:

„De-aș fi, mândră, râușorul,
Care dorul
Și-l confie câmpului,
Ți-aș spăla c-o sărutare,
Murmurare,
Crinii albi ai sânului!”.



Din străinătate

Când tot se-nveselește, când toți aci se-ncântă,
Când toți își au plăcerea și zile fără nori,
Un suflet numai plânge, în doru-i se avântă
L-a patriei dulci plaiuri, la câmpii-i răsători.

Și inima aceea, ce geme de durere,
Și sufletul acela, ce cântă amorțit,
E inima mea tristă, ce n-are mângâiere,
E sufletu-mi, ce arde de dor nemărginit.

Aș vrea să văd acuma natala mea vâlcioară
Scăldată în cristalul pârăului de-argint,
Să văd ce eu atâta iubeam odinioară:
A codrului tenebră, poetic labirint;

Să mai salut o dată colibele din vale,
Dorminde cu un aer de pace, liniștiri,
Ce respirau în taină plăceri mai naturale,
Visări misterioase, poetice șoptiri.

Aș vrea să am o casă tăcută, mitutică,
În valea mea natală, ce unduia în flori,
Să tot privesc la munte în sus cum se ridică,
Pierzându-și a sa frunte în negură și nori.

Să mai privesc o dată câmpia-nfloritoare,
Ce zilele-mi copile și albe le-a țesut,

Ce auzi odată copila-mi murmurare,
Ce jocurile-mi june, zburdarea mi-a văzut.

Melodica șoptire a râului, ce geme,
Concertul, ce-l întoană al pășărilor cor,
Cântarea în cadență a frunzelor, ce freme,
Născur-acolo-n mine șoptiri de-un gingaș dor.

Da! Da! Aș fi ferice de-aș fi încă o dată
În patria-mi iubită, în locul meu natal,
Să pot a binezice cu mintea-nflăcărată
Visările juniei, visări de-un ideal.

Chiar moartea, ce răspânde teroare-n omenire,
Prin vinele vibrânde ghețoasele-i fiori,
Acolo m-ar adoarme în dulce liniștire,
În visuri fericite m-ar duce către nori.



La Bucovina

N-oi uita vreodată, dulce Bucovină,
Geniu-ți romantic, munții în lumină,
Văile în flori,
Râuri resăltânde printre stânce nante,
Apele lucinde-n dalbe diamante
Peste câmpii-n zori.

Ale sorții mele plângeri și surâse,
Îngânate-n cânturi, îngânate-n vise
Tainic și ușor,
Toate-mi trec prin gându-mi, trec pe dinainte,
Inima mi-o fură și cu dulci cuvinte
Îmi șoptesc de dor.

Numai lângă sânu-ți geniile rele,
Care îmi descântă firul vieții mele,
Parcă dormita;
Mă lăsară-n pace, ca să cânt în lume,
Să-mi visez o soartă mândră de-al meu nume
Și de steaua mea.

Când pe bolta brună tremură Selene,
Cu un pas melodic, cu un pas alene
Lin în calea sa,
Eol pe-a sa arpă blând răsunătoare
Cânt-a nopții dulce, mistică cântare,
Cânt din Valhala.